

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 4. De Antonii Ruisii virtutibus & quibusdam memorabilibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

prohibebantur Indi mancipia fieri, servati. Peteretut ab Pontifice maximo confirmari diplomata Pauli III. & Clementis VIII. idem prohibentia. Vellet Rex harum legum infractores ab Inquisitoribus caesarum Fidei coerceri, & captivos Indos patriæ suæ restitui; Mamalucos verò tantorum malorum reos castigari: aliæque complura Ruifius addidit, quæ pleraque Rex longissimo prudentissimoque comprobavit diplomate, indubiè lectoribus non sine tanti Regis laude placituro, & hic ad longum describeretur. Summam tantum ejus accipe. *Quia, inquit Rex, Guairania oppida Societatis IESV operâ constructa, abactis fermè triginta capitum millibus, Mamaluci destruxere, & continuato furore Tapensem Provinciam infestare, Urvaica imminentes, incaperint, captivos contra jus gentium, & sancita Regia, pro mancipiis vendentes, habentesve. Nos enormia facta debitis pœnis vindicare & imposterum coercere volentes, Sancimus eas excursiones Mamalucorum injustas esse, & Divinis Regiisq; legibus planè contrarias, nec exerceri posse potuisseve, sine Christiana Religionis dedecore. Quapropter ejusmodi delictorum punitionem ad Inquisitorum Fidei tribunal pertinere declarantes, Mandamus, Indos omnes ab Mamalucis abactos libertate rursus donari; reos pro læsa Majestatis perduellibus habitos, bonis omnibus & capite multari. Aliæque decrevit Rege Catholico dignissima. Præterea impetravit Ruifius, Indos omnes Societatis labore per Paranam, Guairaniam, Urvaicam, Tapensemque Provincias reductos, ab privatorum hominum servitiis liberos, Regi Catholico fieri vectigales; & de novo ad fidem conversos, ante vigesimum suscepti Baptismi annum, Regi tributum pendere non debere. Madriti vocabularium, artem & Catechesim, linguâ Guaranicâ, ab se composita, magno emolumento excudi mandavit. Fœminam Deo sacram, ab tribus dæmonum legionibus infestam, legitimis precibus pristino statui restituit. Hominem primarium Atheismi tenebris offuscatum, avitæ Religionis splendori redditum, ad Christianè mortem obeundam disposuit. In aula Regis, principum favorem promeritus, quidquid voluit, facile ad finem perduxit. Confectis negotiis Ullisipponem contendens, in Americam soluturus, triste nuncium accepit de iterata Mamalucorum invasione, Januariensi tumultu, Paulopolitanorum Patrum expulsionem, Neophytorumque nostrorum depopulatione, à me suo loco nartandis. Quocirca Madritum repetens, ab Rege Catholico novas litteras impetravit, quibus urgentiora remedia Prætoribus Regiis, Magistratibusque, ad defendendos Neophytos nostros imperabantur: atque his instructus, Hispali solvens, in Peruviam navigavit. Limam appulsus, Proregis favorem adeptus, fecit, ut pleraque Regis Catholici sancita, ad Magistratus locales delata, pro conditione temporum vim haberent. Limæ detentus, ad lites contra Societatem Paraquariensem exortas, componendas, per aliquot annos magno adjumento fuit. In Tucumaniam rediit, à Provinciali per litteras rogatus, ut Limam negotiorum ergò repeteret, confectis in itu & reditu mille leucis, iter relégit, ibique imposterum Paraquaria res apud Proreges & alios Magistratus procuravit: donec anno hujus sæculi quinquagesimo-secundo, ætatis septuagesimo, magnâ Sanctitatis famâ, moreretur. Defuncto efferendo Prorex Peruviae, & Senatores Regii succollavêre. Nec defuêre post ejus mortem portenta, pii hominis Sanctitatem testantia. Petrus Urracus, ex Mercenariorum Ordine vir præstans, & alter non-nemo, recens defuncti animam in Cælum, non sine gloria volantem, perspexisse se testati sunt.*

PERSÆPE ab Christo ad dirigendas vitæ actiones documenta accepit. Multa de statu Beatorum, Dei attributis, & aliis Mysteriis, non sine Divini amoris incremento, didicit. Regina Cælorum tantum non familiaris fuit; adeò sæpè ægrotanti, morenti, aliqua agenti, ab dæmonibus afflicto, perplexo, ardua meditantanti, sanitatem, solatium, præsidium, consilium, & magnos animos contulit. Sanctum Ignatium bis medicum, & semel censorem, expertus est: nam dum æger, nudato crure, parum modeste decumberet, & Christus eum invisens, præsentem Divo Ignatio, dixisset. Hic, inquit, de tua Societate est, ô Ignati. Respondit Ignatius: si de mea Societate est, cur non modestius cubat? quo dicto ostentum evanuit. Si quis sigillatim Divinas illustrationes, si ostenta cœlestia, si monita ejus spiritualia,

Philippi IV.
diplomatis
summa.

Ruifius multa
ab Rege
impetrat.

Guaranicâ
scribit.

Fœminam
ab dæmone
liberat.

In Americam
removigat.

Mortitur.

CAPUT
IV.
De Antonii
Ruifii virtutibus
& quibusdam
memorabilibus.

Ruifius ab
Divo Ignatio
reprehenditur.

si quoties intus loquentem Deum modo quodam mirabili audierit, si cōscientiarum nebulas ab eo serenatas, si stupendos orationis effectus, & alia hujusmodi referre velit, finem dicendi non faciet: quod quia ab instituta brevitate aberrat, lectorem ad Franciscum Xarque, tanti viri elegantissimum copiosissimumque Panigyristam, remitto. Illud non omiserim, tantam æstimationem apud omnes ordines nostrum Antonium consequutum fuisse, ut eum Rex Catholicus plus vices clementer ad colloquium admiserit. In aula Regis Catholici, & Peruvix Proregis, Principum virorum & omnium ordinum favores indeptus est. Episcopum Cusquensem, luculentum laudatorem habuit, dicere solitum, Ruisii sanctitatem non inter ordinarias reponendas esse. Episcopus Guamangensis, ut ad diocēsim suam utilissimum hominem pertraheret, quadringentorum aureorum censum pro adornanda ad Ethnicos missione obtulit. Paraquariæ denique Societas tantum se ei debere fateatur, quantum ex ejus fama, virtutibus, factis heroicis, laboribus Apostolicis, fundatione tot oppidorum, laudis consequuta est. Atque hi cœlestium mortaliumque favores, non supra hominis virtutes erant: nam in eo eminebat erga Deum & homines amor singularis, quo non tantum possideri, sed diu noctuque inflammari videbatur. Hic amor expressit libellum, quem illicem amoris vocat, magnorum in America virosum autoritate comprobatum. Hoc eodem actus amoris stimulo magnarum rerum conatus, spreto quovis labore & periculo, ad exitum perduxit. Eo in Guairania præside, decem Neophytorum coloniæ constructæ sunt. Privatus ipse aliis constituendis utilem operam navavit. Alio traductas commodioribus in locis reedificavit. Nullum non movit lapidem, quo cultum templorum, numerum Neophytorum, miserorum commoda, & Sociorum in tantis calamitatibus solatia augetet. Limæ cum didicisset, dona sibi cœlitus non data fuisse, ad aulicos & principes mundanos procurandos, se totum Indorum servitio dedicavit. Quoad per studium Divinæ gloriæ salutisque alienæ licebat, hominum consuetudinem fugitans, cum Deo in Divinis colloquiis diurnum nocturnumque tempus terebat. Aliquoties Angelum Custodem præsentem sensit, monentem ut se ad orandum Deum accingeret. Gōssipinâ veste malè tinctâ & simplici indutus ibat. Cœlitus didicit, paupertatis perfectorum hominum eminentiam in eo consistere, ut quis sensualibus deliciis, etiam licitis, corpus & animum privet: igitur quamvis supernè immixtas illecebras admittebat, ne Deo inurbanus videretur, tamen inter perfectæ paupertatis gradus reponebat, velle carere spiritualibus illis oblectamentis. Castitatem planè Angelicam coluit, adeo ut etiam somnians, ope Divinâ adjutus, de spurco dæmone victor evaderet. Mulierem sibi clam insidiantem innocenter revivens, Angeli monitu cognitis ejus insidiis, abs se asperis verbis repulit. Ad puellam agram evocatus, nunquam adduci potuit, ut supra ulcus precando manus imponeret, quod cœlitus didicisset sub herba illa pietatis latere stygium anguem. Hic refertur potest facinus illud heroicum, à me supra relatum, quo ad retundendos carnis motus morsicandum se formicis præbuit. Exercitiis Divi Ignatii reformare se volens, unum duosve panes inferebat: quos, nullo alio adhibito cibo, non consumebat. Sed hæc ad futura tempora magis pertinent. Igitur stylum retraho.

Regis Catho-
lici favorem
meretur.

Ejus in Deū
amor.

Paupertas.

Castitas.

CAPUT
V.
Sancti Joachi-
mi oppi-
dū destruitur.

Pericula So-
ciorum.

PRO Antonio Ruisio in Europam amandato, Didacus Alfarus, vir ætate florens & animo vegetus, pro ut difficillimæ provinciæ status postulabat, Sociis Paranensibus, Urvaicensibus, Tapensibusque præficitur. In quibus regionibus multæ res adversæ contigere: quarum ordine prima fuit Sancti Joachimi in Tapensi Provinciâ coloniæ desertio: de quâ ad Urvaicam transportandâ, utpote atrocissimis maximè obnoxia, dum Socii agitant, multiplicibus difficultatibus se implicuere, Barbaris transmigrationem execrantibus, aut aliò, quàm quò destinabantur, diffluentibus, & non unis in necem Sociorum intentis: eoque tandem reducta res est, ut cremari oppidum consultò debuerit, quò subtractâ vivendi commoditate, Neophyti, seridè ad transmigrandum adjicerent animum. Multi, Christophoro Arenâ adnente, ad Caasapaguaquenses & alios populos transiere. Alii, de-

ducentibus